

Predstavljanje Svemirskog programa Unije

23. svibnja 2023.godine

Zagreb

Doris Jozić

Služba za razvoj istraživačkih i inovacijskih programa
i transfer tehnologije

Uprava za znanost i tehnologiju

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Sažetak prezentacije

Svemirski program Unije

Suradnja RH s
Europskom svemirskom
agencijom (ESA)

Vizija nacionalnih
aktivnosti i planova iz
područja svemira

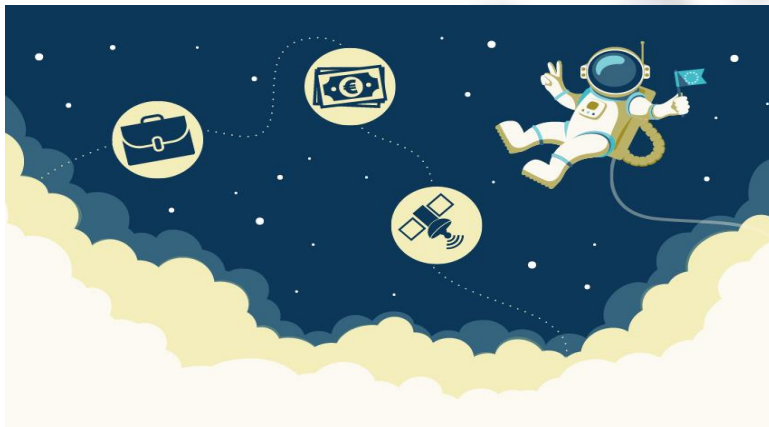

Svemirski program Unije

- trajanje Programa: 2021. – 2027. godine;
- ukupan budžet: **14,880 milijardi EUR;**
- komponente Programa: Galileo, EGNOS, Copernicus, Govsatcom, SSA;
- raspodjela iznosa prema komponentama Svemirskog programa Unije:
  - (a) Galileo i EGNOS: **9,017 milijardi EUR;**
  - (b) Copernicus: **5,421 milijardi EUR;**
  - (c) SSA i GOVSATCOM: **0,442 milijarde EUR.**

Zašto je važna svemirska politika EU?

- doprinosi otvaranju radnih mjesta te jačanju rasta i ulaganja u Europi;
- pomiče granice znanosti i istraživanja;
- promiče i olakšava druge politike u područjima kao što su sigurnost i obrana, industrija i digitalna tehnologija;
- ima ključnu ulogu u gospodarskom oporavku i rješavanju globalnih izazova (poput klimatskih promjena).

Opći ciljevi Svemirskog programa Unije

- **pružanje ili doprinos pružanju** visokokvalitetnih i aktualiziranih, sigurnih podataka, informacija i usluga povezanih sa svemirom;
- **maksimalno povećanje socioekonomskih koristi**, posebno poticanjem razvoja inovativnih i konkurentnih europskih uspostavnih i primijenjenih sektora (*upstream and downstream sectors*), uključujući MSP-ove i novoosnovana poduzeća;
- **jačanje sigurnosti i zaštite Unije i njezinih država članica** te jačanje autonomije Unije, osobito u pogledu tehnologije;
- **promicanje uloge Unije kao globalnog aktera u svemirskom sektoru**, poticanje međunarodne suradnje;
- **poboljšanje sigurnosti, zaštite i održivosti svih aktivnosti u svemiru** koje se odnose na svemirske objekte i širenje svemirskog otpada, kao i na svemirsko okruženje.

Komponente Svemirskog programa Unije

Galileo

- autonomni civilni globalni navigacijski satelitski sustav (GNSS) pod civilnom kontrolom
- nudi usluge određivanja položaja, navigacije i mjerenja vremena te integrira sigurnosne potrebe i zahtjeve

EGNOS -

Europski geostacionarni navigacijski sustav

- civilni regionalni satelitski navigacijski sustav pod civilnom kontrolom
- pojačavanje i ispravljanje otvorenih signala koje emitiraju Galileo i drugi GNSS-ovi

Copernicus

- operativni, autonomni, civilni sustav za promatranje Zemlje koji je utemeljen na potrebama korisnika

- pod civilnom je kontrolom
- nudi geoinformacijske podatke i usluge

SSA - Svijest o situaciji u svemiru

- „potkomponenta SST”
- „potkomponenta NEO”
- „potkomponenta SWE”

GOVSATCOM

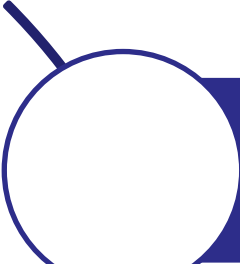
– *Governmental Satellite Communications*

- usluga satelitskih komunikacija pod civilnom i državnom kontrolom kojom se omogućuje pružanje satelitskih komunikacijskih kapaciteta i usluga

Specifični ciljevi Svemirskog programa Unije

- **Galileo i EGNOS:** pružanje dugoročnih, najnaprednijih i sigurnih usluga za određivanje položaja, navigaciju i mjerenje vremena;
- **Copernicus:** dugoročno i održivo pružanje točnih i pouzdanih podataka, informacija i usluga u području promatranja Zemlje;
- **SSA:** poboljšanje sposobnosti za nadzor, praćenje i identificiranje svemirskih objekata i svemirskog otpada u cilju daljnjeg povećanja uspješnosti i autonomije;
- **GOVSATCOM:** osiguravanje dugoročne dostupnosti pouzdanih, sigurnih i troškovno učinkovitih satelitskih komunikacijskih usluga za korisnike GOVSATCOM-a.

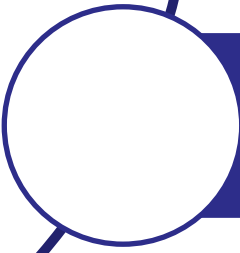
Prihvatljive aktivnosti

Prilagodbe, uključujući tehnološki razvoj, svemirskih lansirnih sustava koji su potrebni za lansiranje satelita, uključujući alternativne tehnologije radi provedbe komponenata Programa.

Aktivnosti propisane komponentama Svemirskog programa Unije.

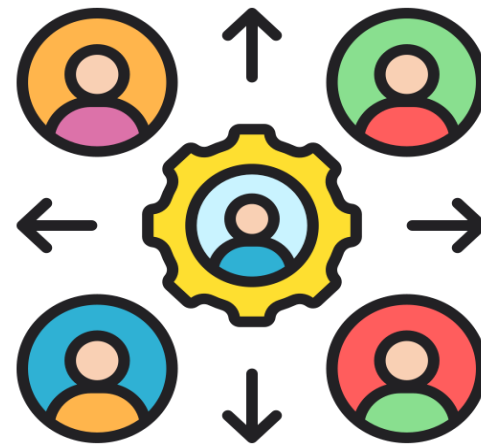

Prilagodbe zemaljske infrastrukture povezane s pristupom svemiru, uključujući nova postignuća, koje su potrebne za provedbu Programa.

Prihvatljivi korisnici

- Natječaji su otvoreni za subjekte osnovane u državama članicama EU te za zemlje sudionice ili pridružene zemlje u skladu s Financijskom uredbom Unije, Uredbom o Svemirskom programu Unije ili Uredbom o Okvirnom programu za istraživanje i inovacije – Obzor Europa.
- EUSPA natječaji

Suradnja RH s Europskom svemirskom agencijom (ESA)

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti i
obrazovanja

- **Provedbeni dogovor (2018. – 2023.);**
- ukupan iznos uplaćen ESA-i: **5,917,000 EUR;**
- Provedena tri nacionalna ESA poziva (64 projektna prijedloga)
- **Sporazum o europskoj državi sudionici između RH i ESA-e (2023.-2028.) – PECS status**

Vizija nacionalnih aktivnosti i planova iz područja svemira

Aktivnosti podizanja svijesti o svemiru – zašto?

Uključivanje građana i mlađe populacije (cilj EU)

Jačanje suradnje između akademije i industrije

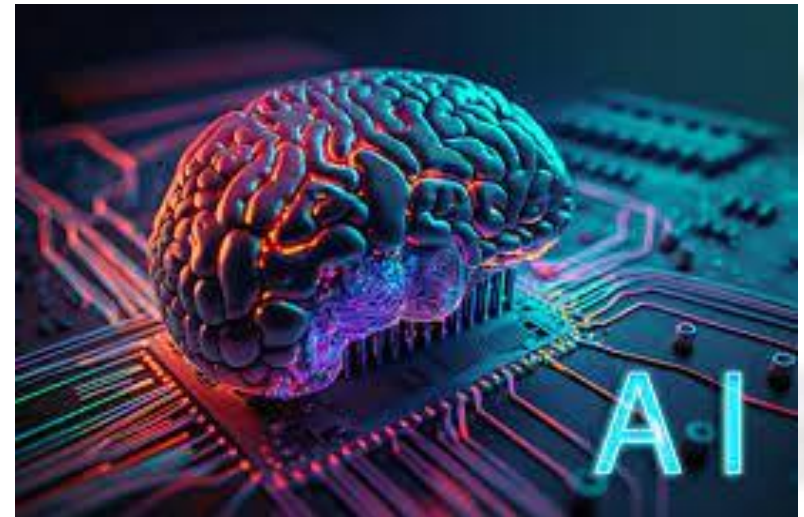
Sinergije s drugim TDU i programima Unije

Uvid u interese i kapacitete u pogledu aero-svemirskog sektora u RH

Intenziviranje odnosa s ESA-om

- Znanstveno i tehnologijsko predviđanje – mapiranje dvaju novih područja (**Umjetna inteligencija i Svemirske tehnologije**)

- Međuresorna skupina za svemir
- Posjet ESA-e
- ESA EO trening – Osijek
- Prvi PECS poziv
- ESA informativni dan
- Strategija EU-a za svemir u području sigurnosti i obrane
- Mjere za jačanje nacionalnog sudjelovanja u programima EU

Sudjelovanje na natječajima povezanim sa svemirom

Funding and tenders (4)

 Need help?

Sort by:

Submission status

Quantum Space Gravimetry Phase-B study & Technology Maturation

HORIZON-CL4-2024-SPACE-01-64

[Call for proposal](#)

[Grant](#)

Programme Horizon Europe (HORIZON)

Type of action HORIZON Research and Innovation Actions

Opening date 21 November 2023

Status **Forthcoming**

Deadline model single-stage

Deadline date 20 February 2024 17:00:00 Brussels time

Copernicus for Land and Water

HORIZON-CL4-2024-SPACE-01-35

[Call for proposal](#)

[Grant](#)

Programme Horizon Europe (HORIZON)

Type of action HORIZON Research and Innovation Actions

Opening date 21 November 2023

Status **Forthcoming**

Deadline model single-stage

Deadline date 20 February 2024 17:00:00 Brussels time

Space technologies for European non-dependence and competitiveness

HORIZON-CL4-2024-SPACE-01-73

[Call for proposal](#)

[Grant](#)

Programme Horizon Europe (HORIZON)

Type of action HORIZON Research and Innovation Actions

Opening date 21 November 2023

Status **Forthcoming**

Deadline model single-stage

Deadline date 20 February 2024 17:00:00 Brussels time

Copernicus for Security

HORIZON-CL4-2024-SPACE-01-36

[Call for proposal](#)

[Grant](#)

Programme Horizon Europe (HORIZON)

Type of action HORIZON Research and Innovation Actions

Opening date 21 November 2023

Status **Forthcoming**

Deadline model single-stage

Deadline date 20 February 2024 17:00:00 Brussels time

Hvala na pažnji!

Kontakt podaci:

- Doris Jozić, Uprava za znanost i tehnologiju
- Telefon: **(01) 4594 485**
- E-mail: **doris.jozic@mzo.hr**
- <https://mzo.gov.hr>

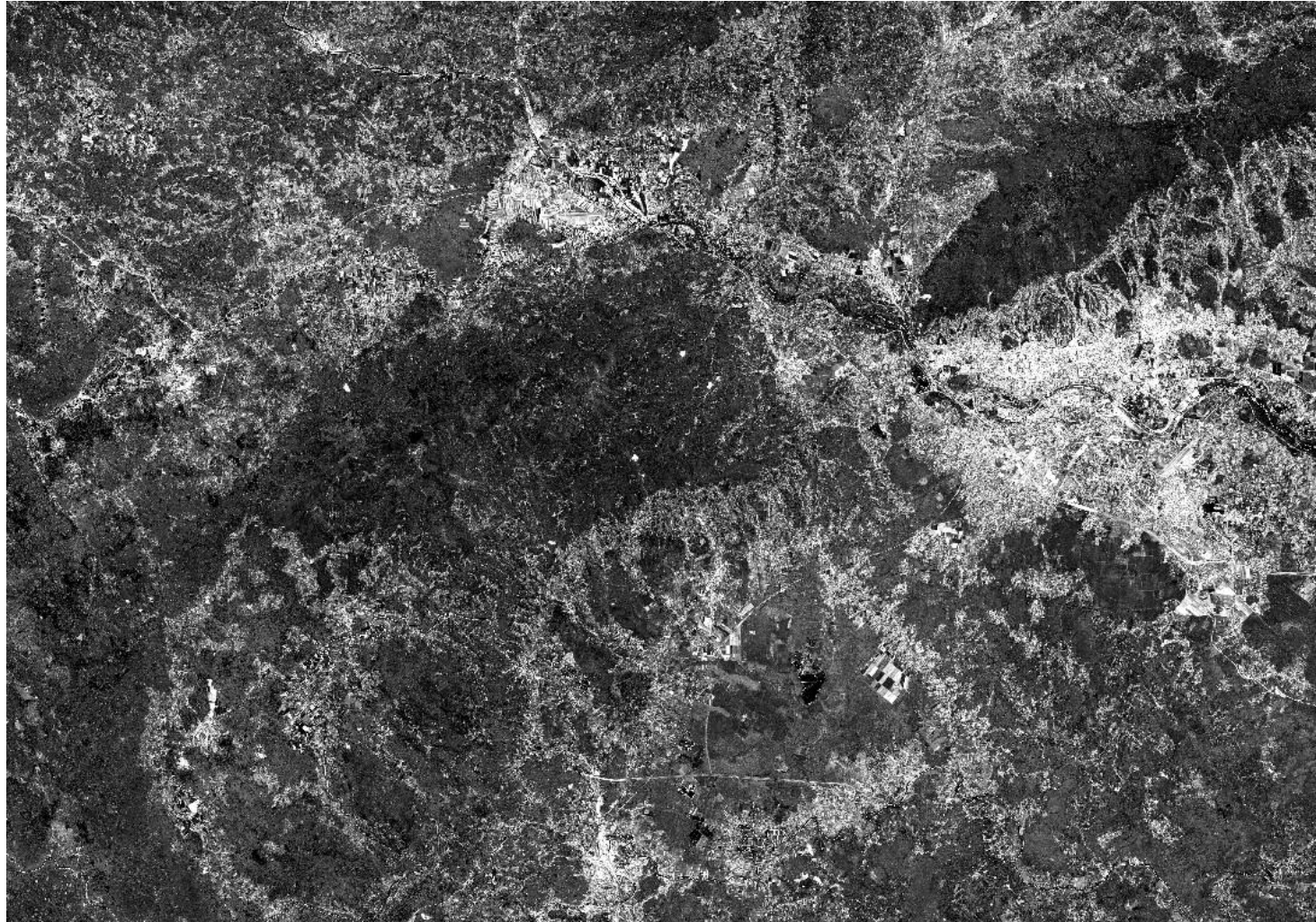

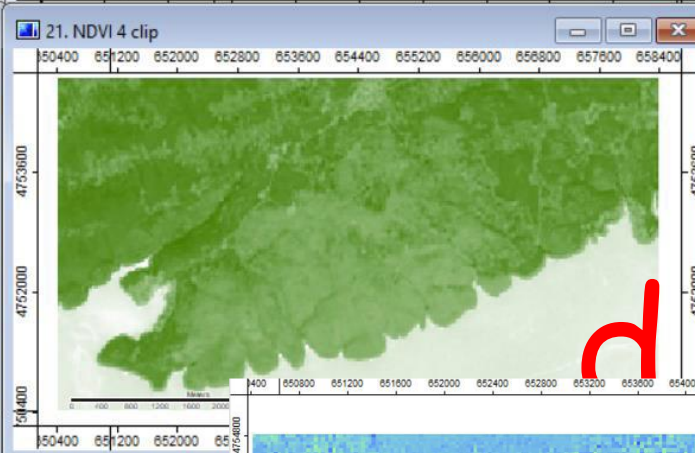
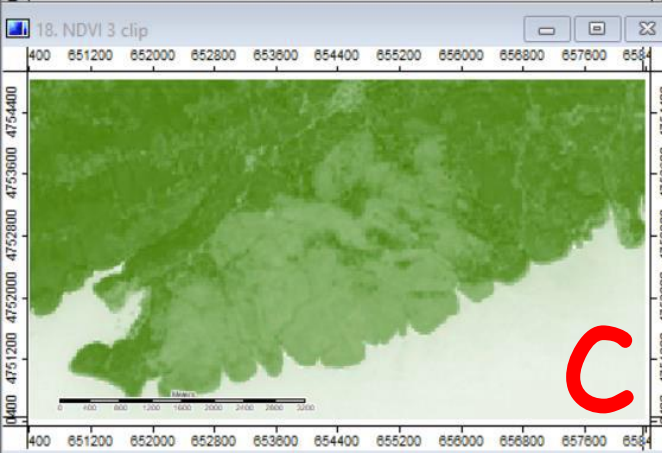
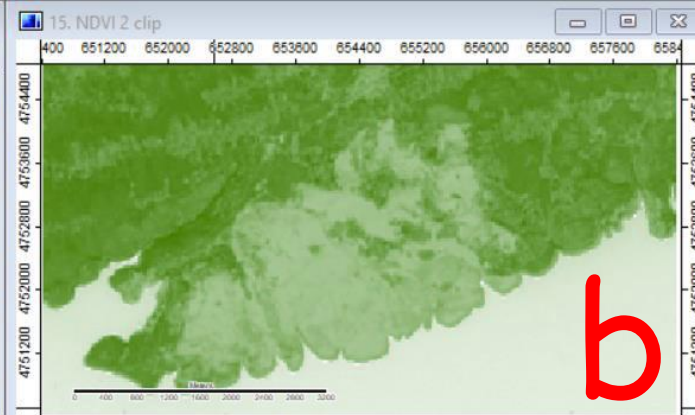
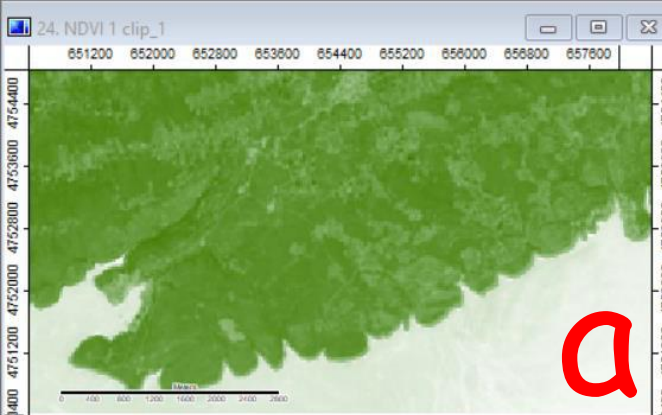
Primjer dobre prakse

izv. prof. dr. sc. Andrija Krtalić,
Geodetski fakultet,
Sveučilište u Zagrebu

Normalized Difference Built-Up Index (NDBI) - Zagreb i okolica

$$NDBI = \frac{(SWIR - NIR)}{(SWIR + NIR)}$$

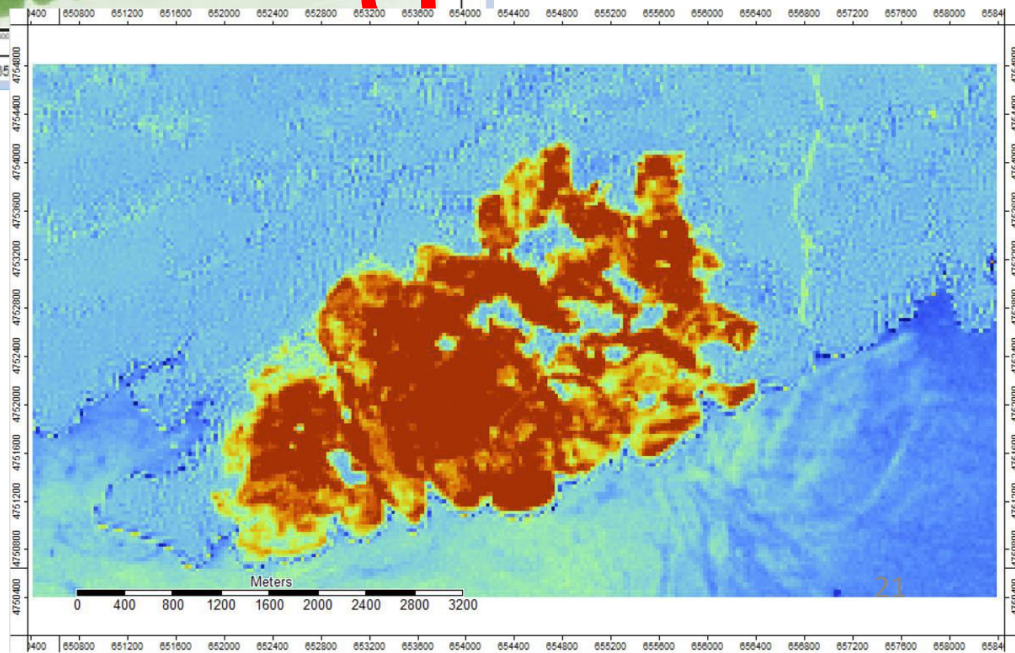

**Kartiranje
opožarene površine:
Veliki požar na
Korčuli, srpanj
2015. g: 2**

NDVI šumskog područja Korčule:

- a) 2015. g. prije požara,
- b) 2015. g. neposredno nakon požara,
- c) 2016. g. (jednu godinu nakon požara)
- d) 2017. g. (dviije godine nakon požara).

NDVI prije požara - NDVI nakon požara

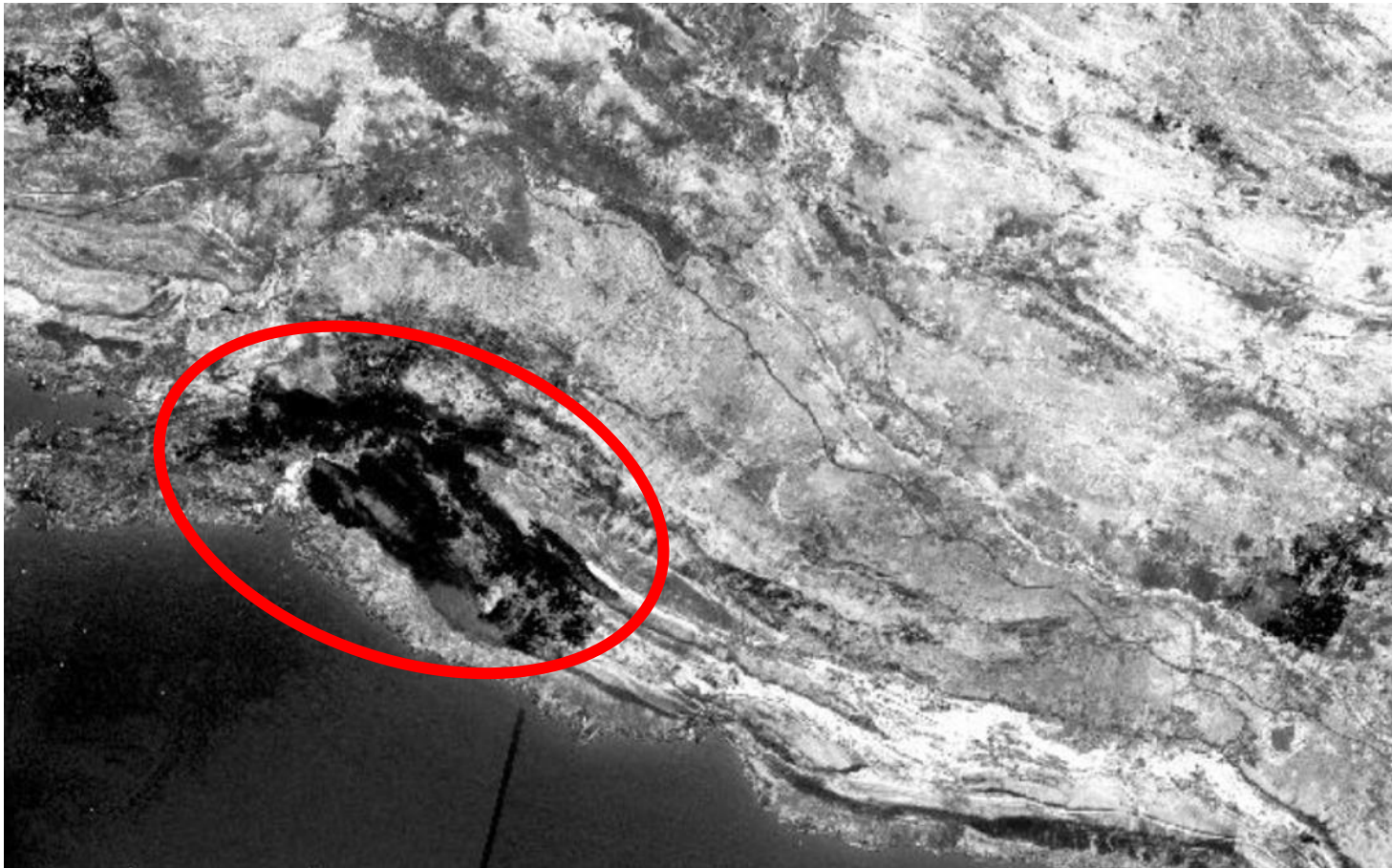

Veliki požar kod Splita, srpanj 2017. g.

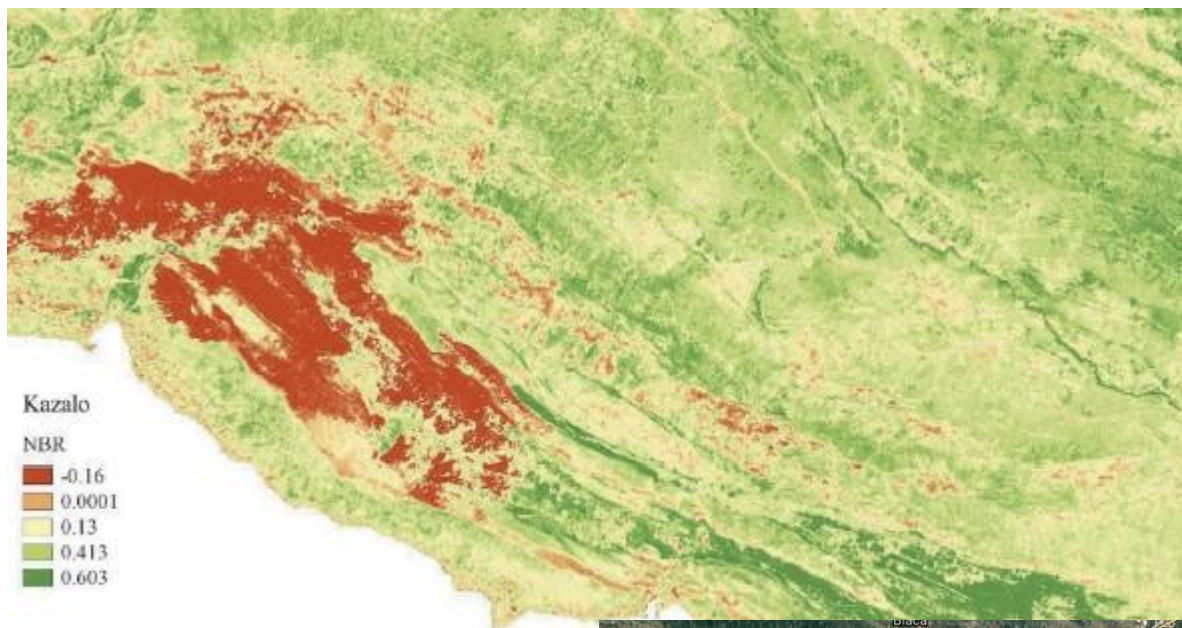

Normalized Burn Ratio (NBR) - Veliki požar kod Splita, srpanj 2017. g: 2

$$NBR = \frac{NIR - SWIR}{NIR + SWIR}$$

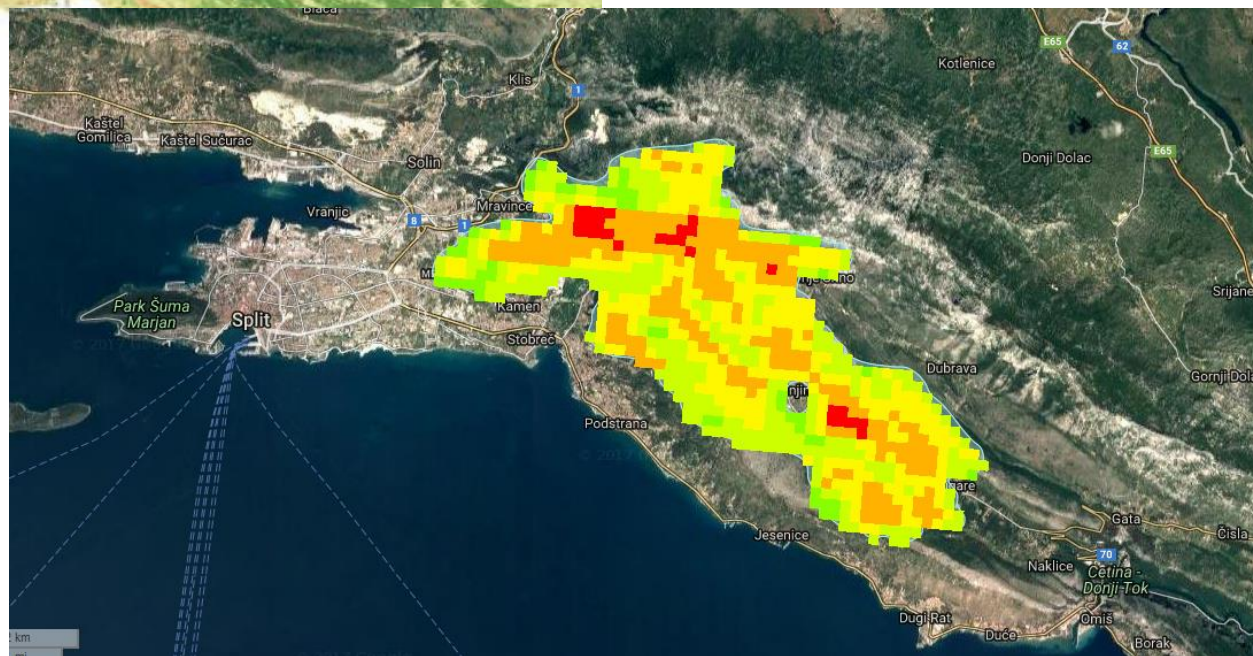

Veliki požar kod Splita, srpanj 2017. g: 3

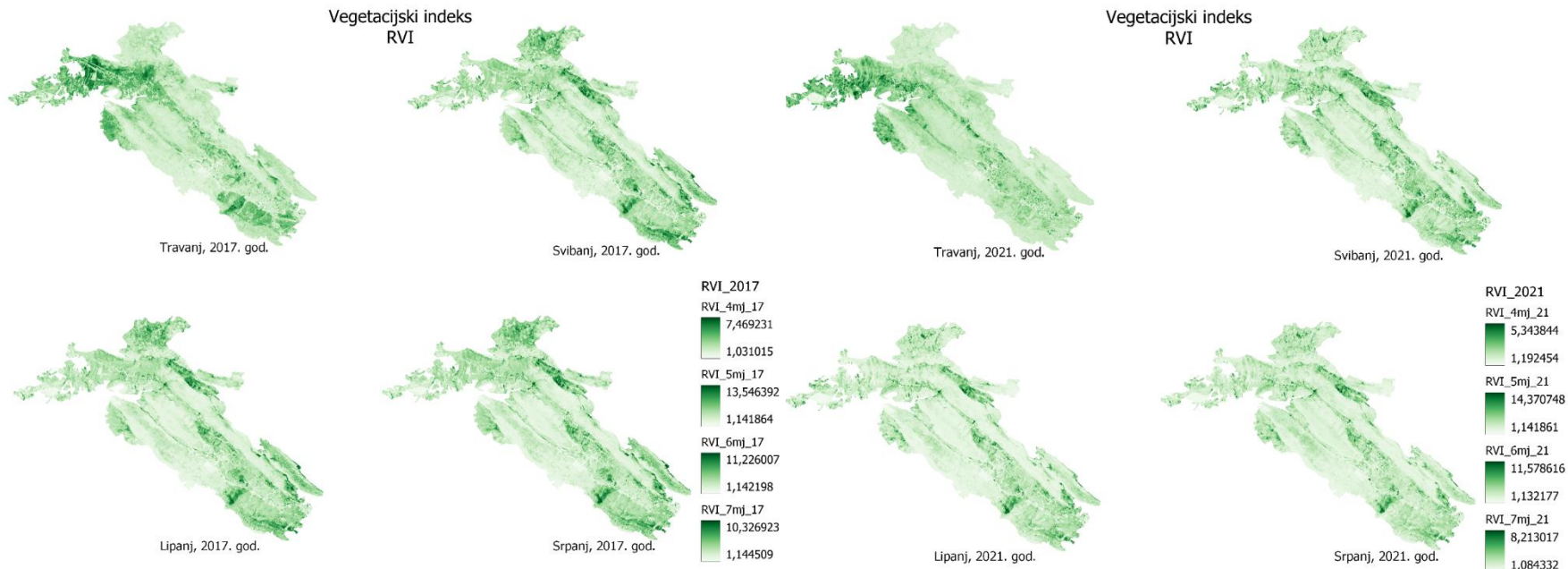

Prikaz opečarene površine izračunom normiranog indeksa gorivosti (NBR).

Prikaz opečarene površine provedenom klasifikacijom Sentinel kanala.

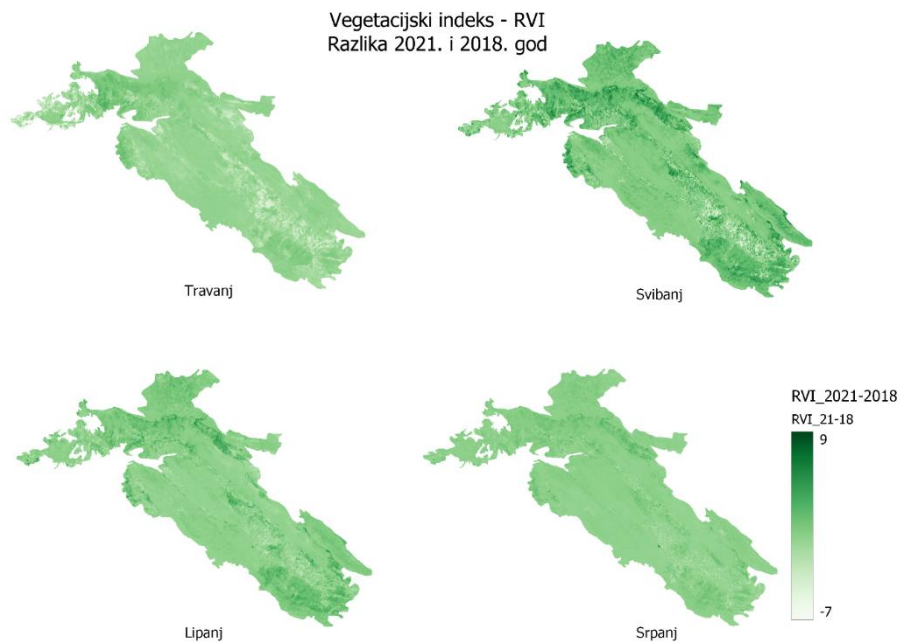

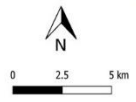
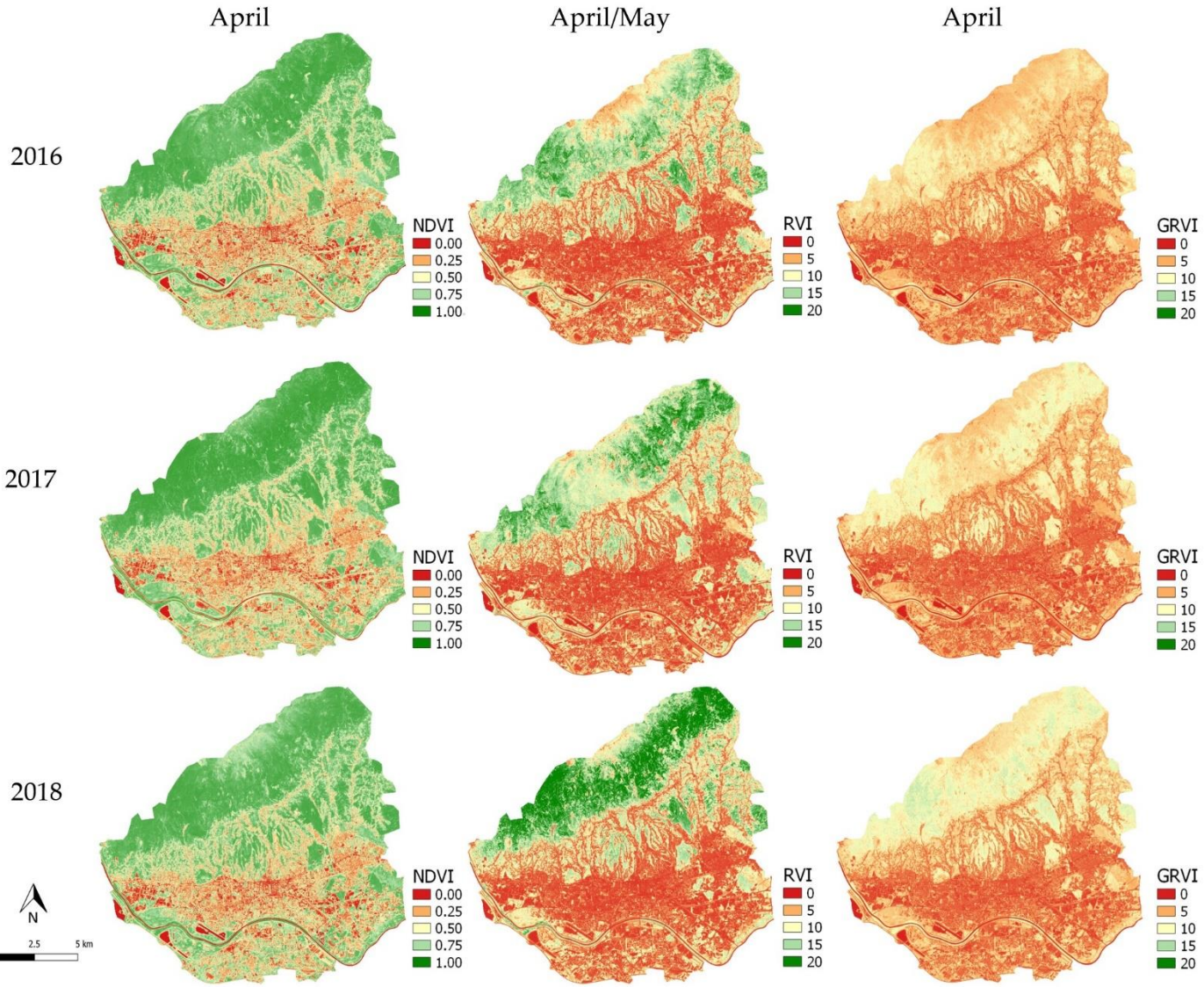
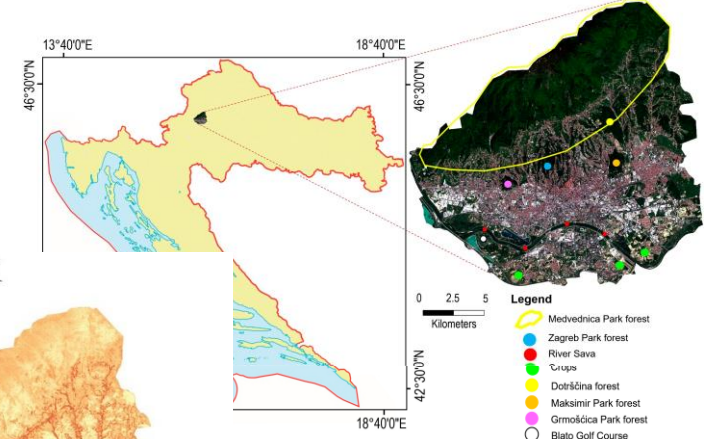

Prikazi vegetacijskog indeksa za 2017. godinu

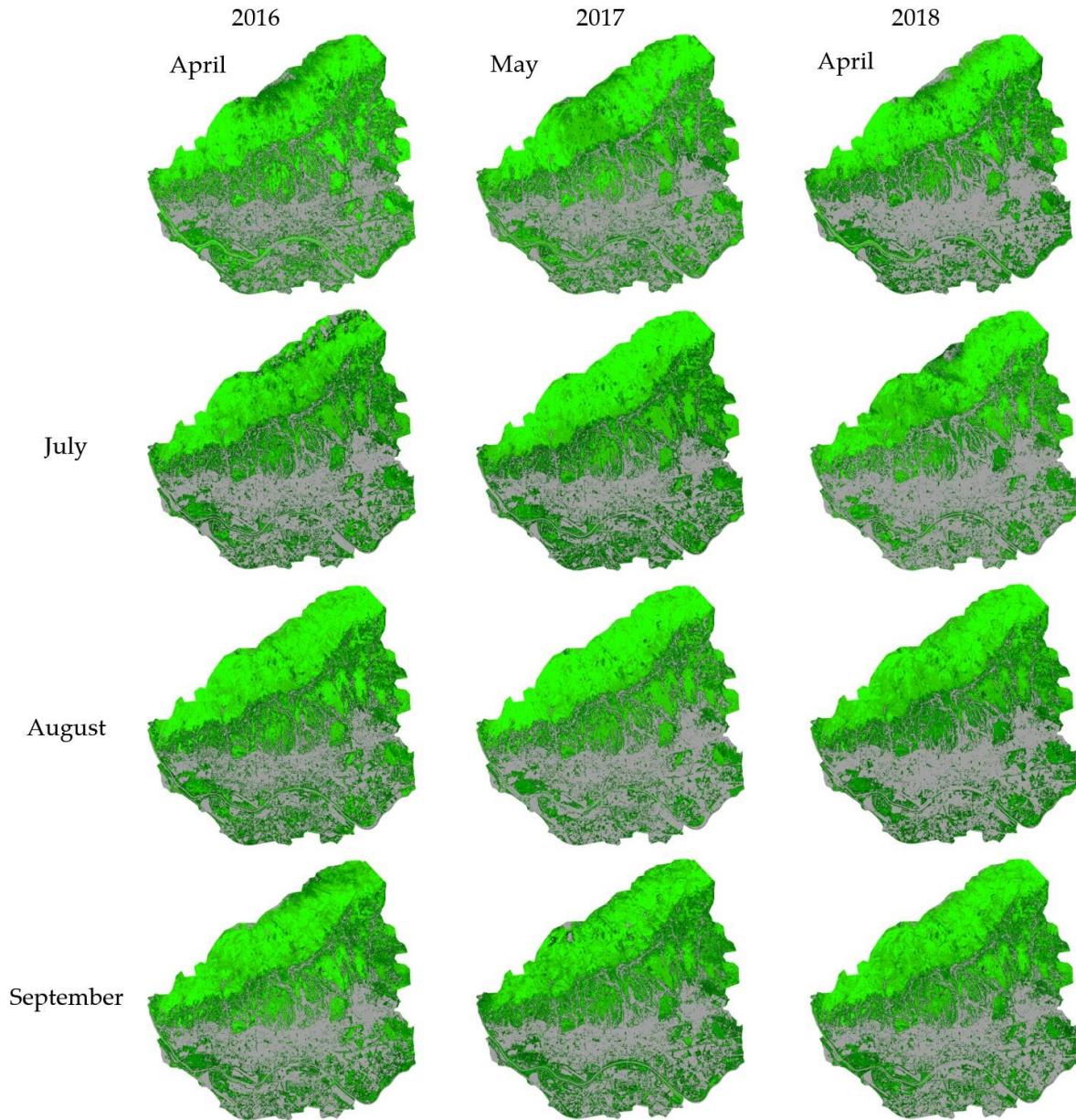
Prikazi vegetacijskog indeksa za 2021. godinu

Vegetacijski indeksi za područje Zagreba, 2016-2018

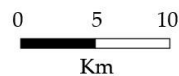

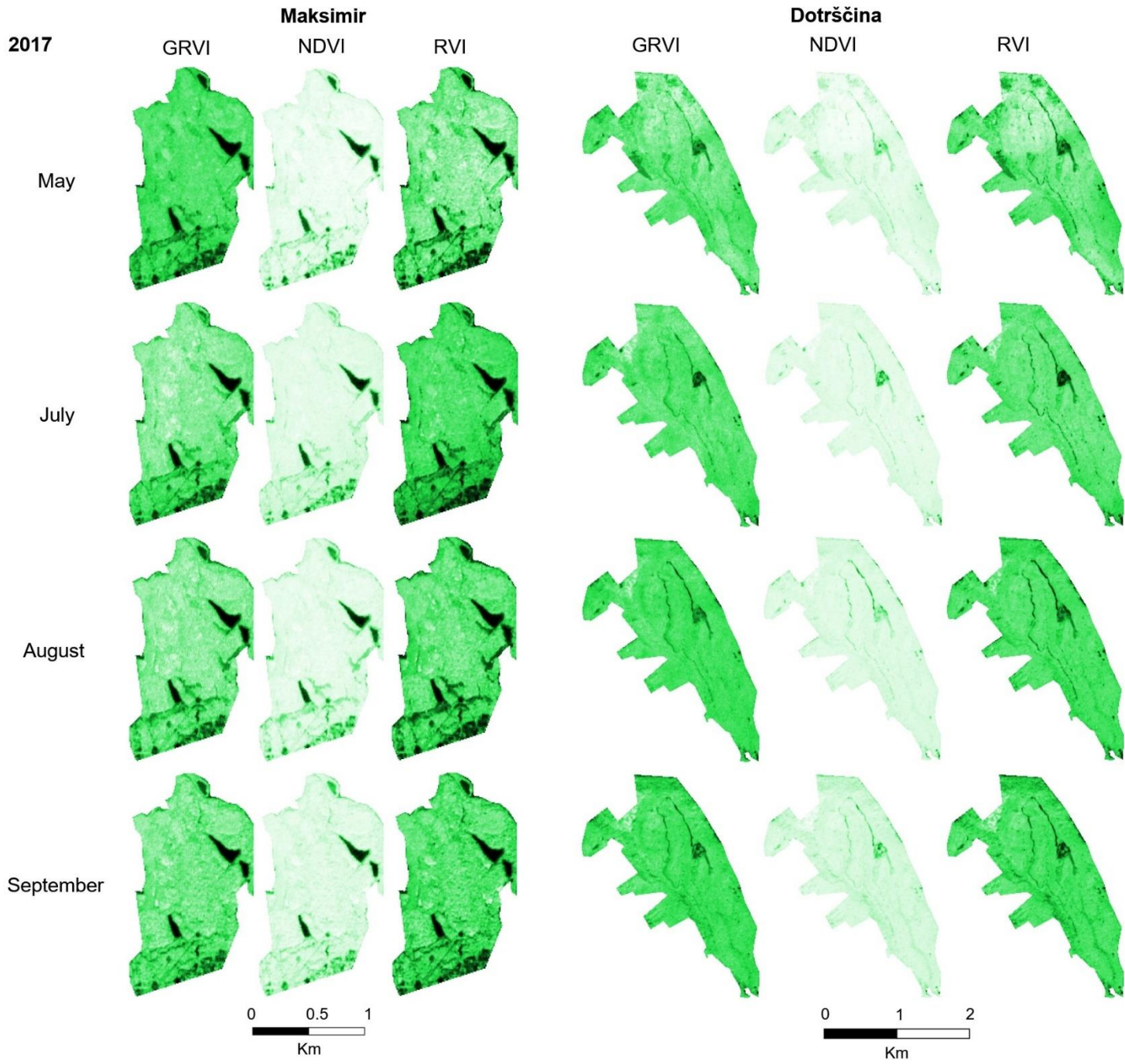
Klasifikacija vegetacijskih indeksa za područje Zagreba, 2016- 2018

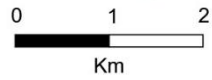
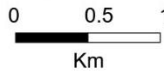
Legend

- Vegetation 1 (Maximum values)
- Vegetation 2
- Vegetation 3
- Vegetation 4 (Minimum values)
- Non-vegetation

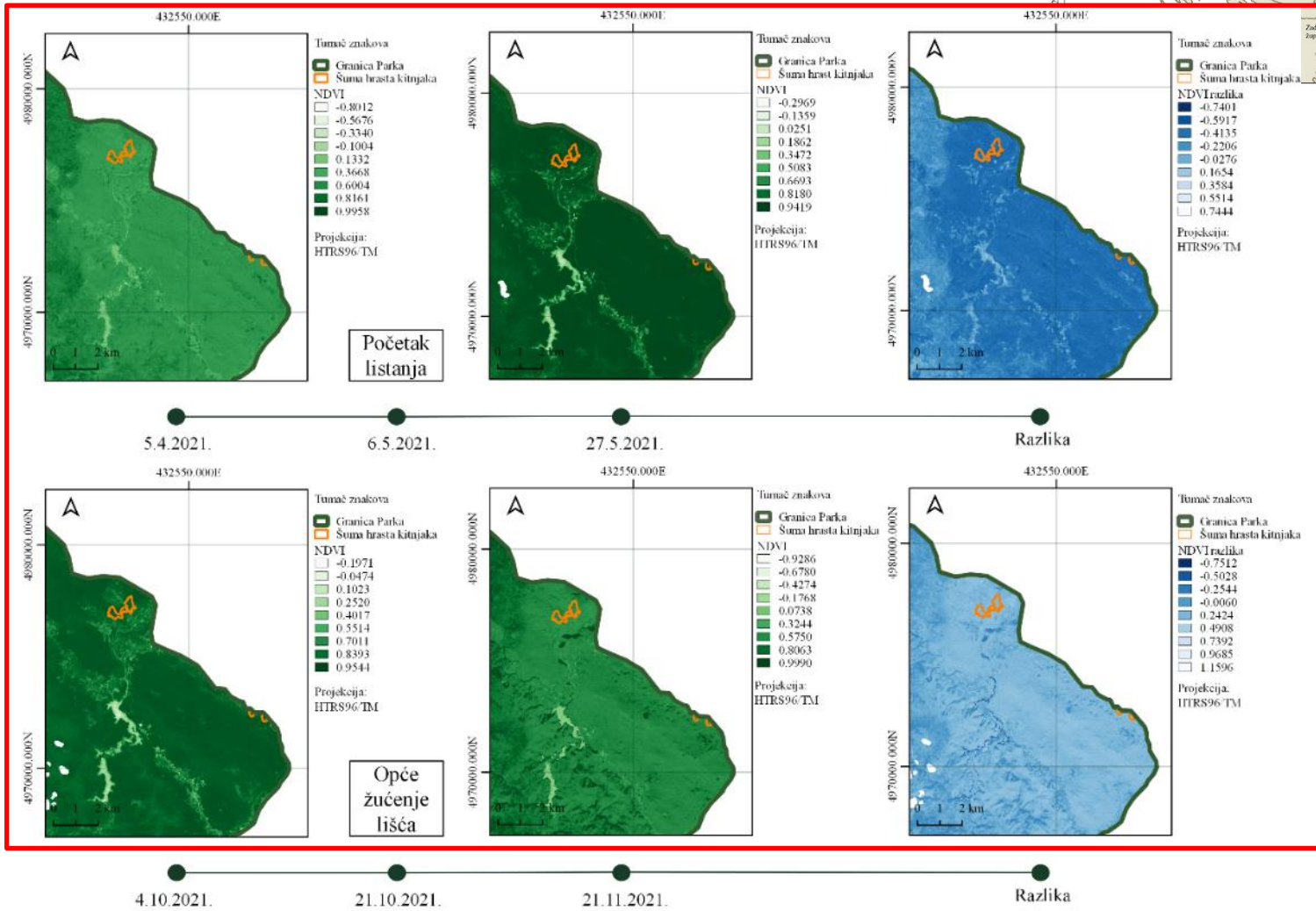
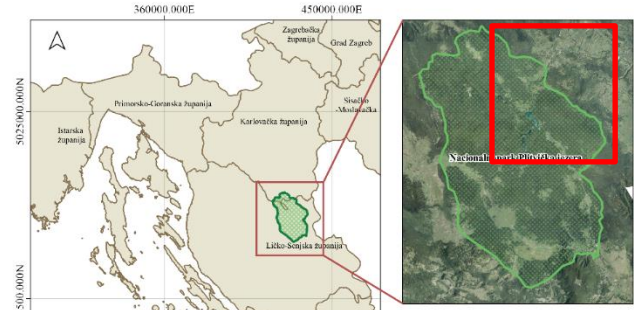

Legend

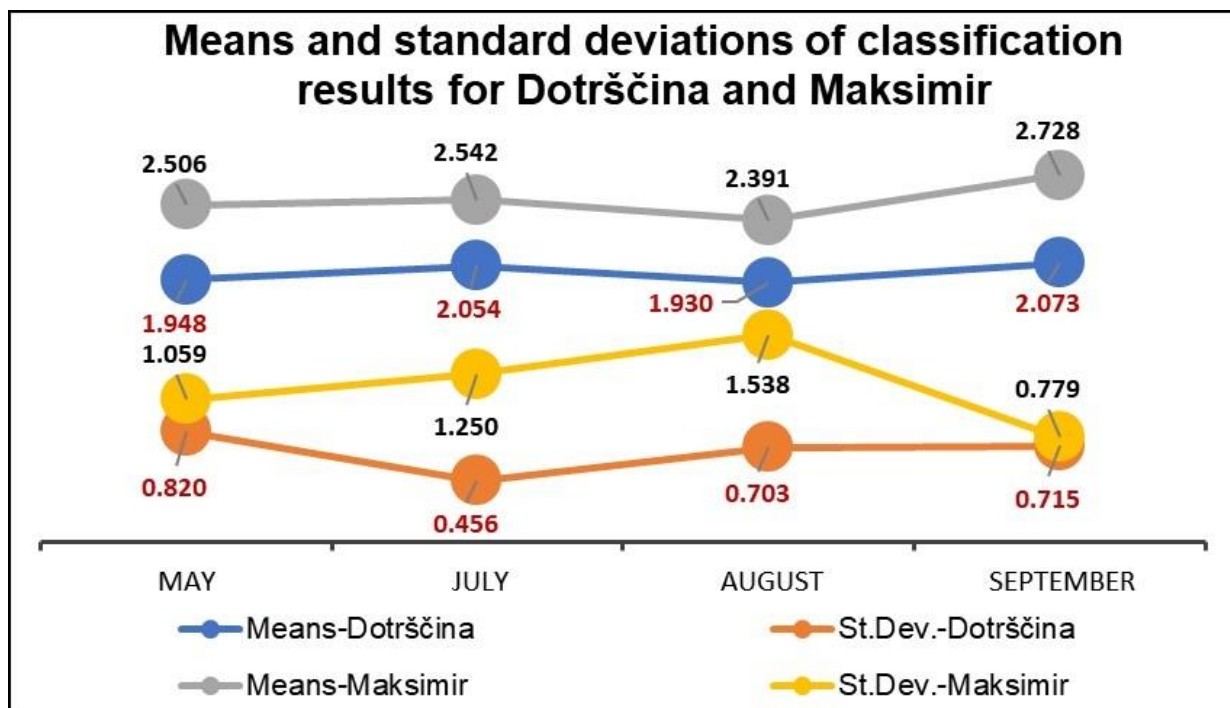
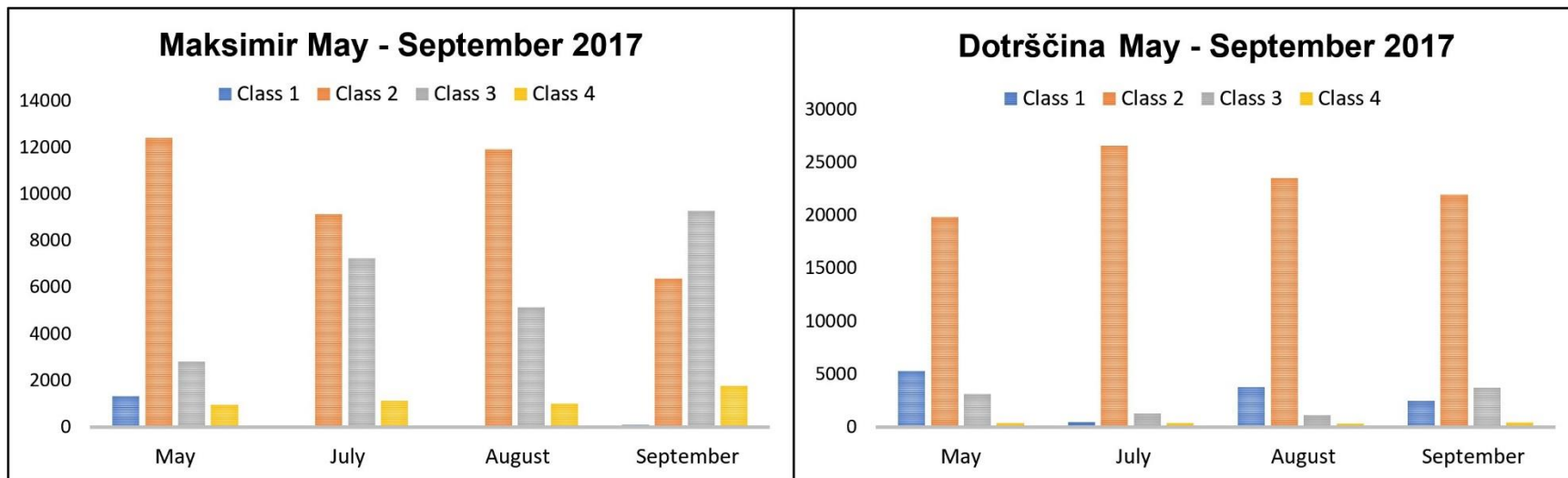

Prikaz NDVI indeksa sukladno fenološkim kalendarima za hrast kitnjak na dijelu NP Plitvička jezera

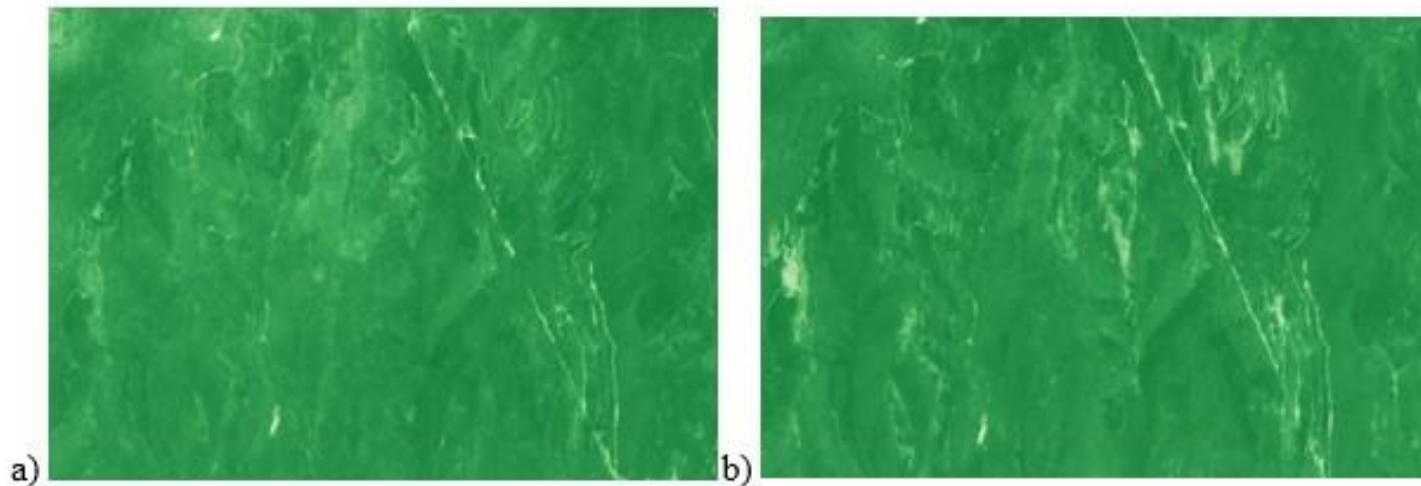

Tumač znakova
 Granica NP Plitvička jezera
 Šumsko područje
 Projekcija: HTRS96/TM
 Podloga: digitalni ortofoto (DOF)

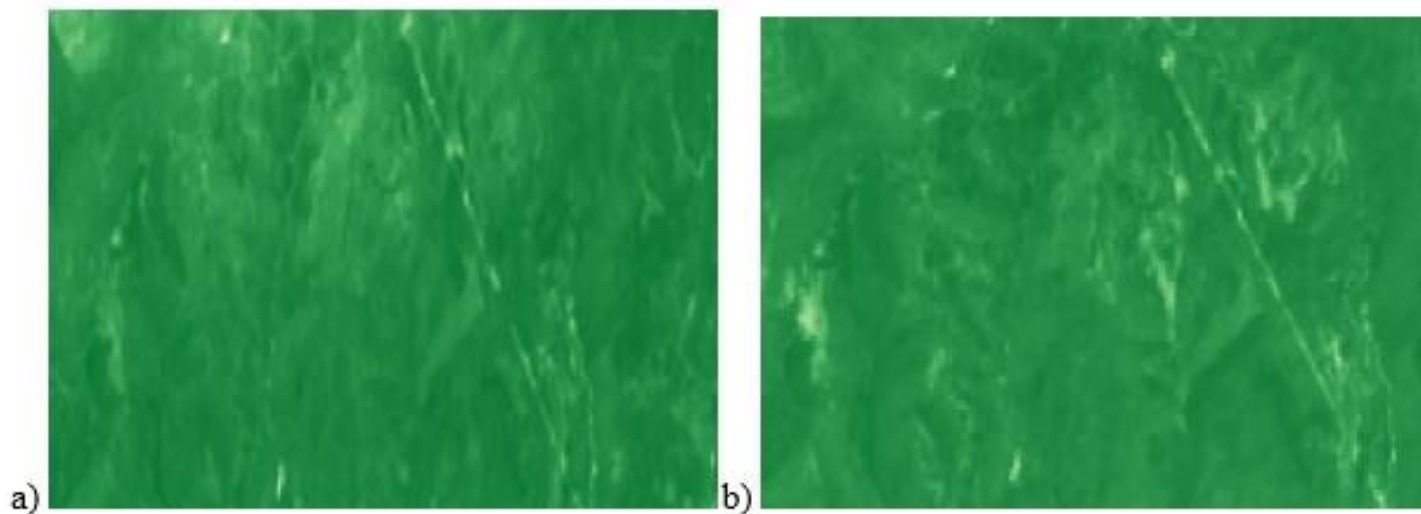
Statistika stanja rezultata vegetacijskih indeksa u 217. godini

Detekcija promjena - Sljeme nakon nevremena (vjetroatizvale): NDVI

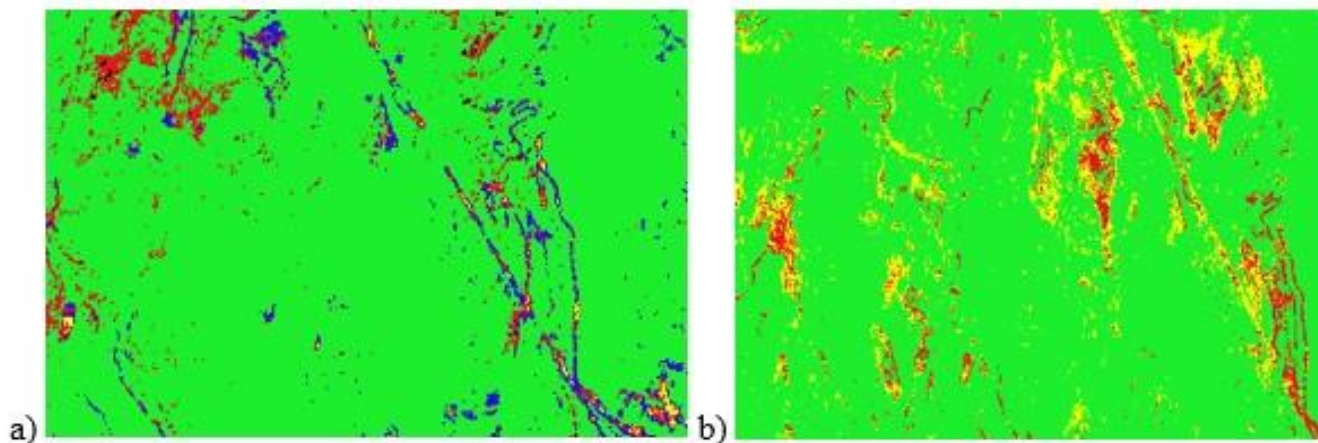

Slike 3.45. Razlike na NDVI Sentinel-2 slikama: a) prije i b) nakon oluje

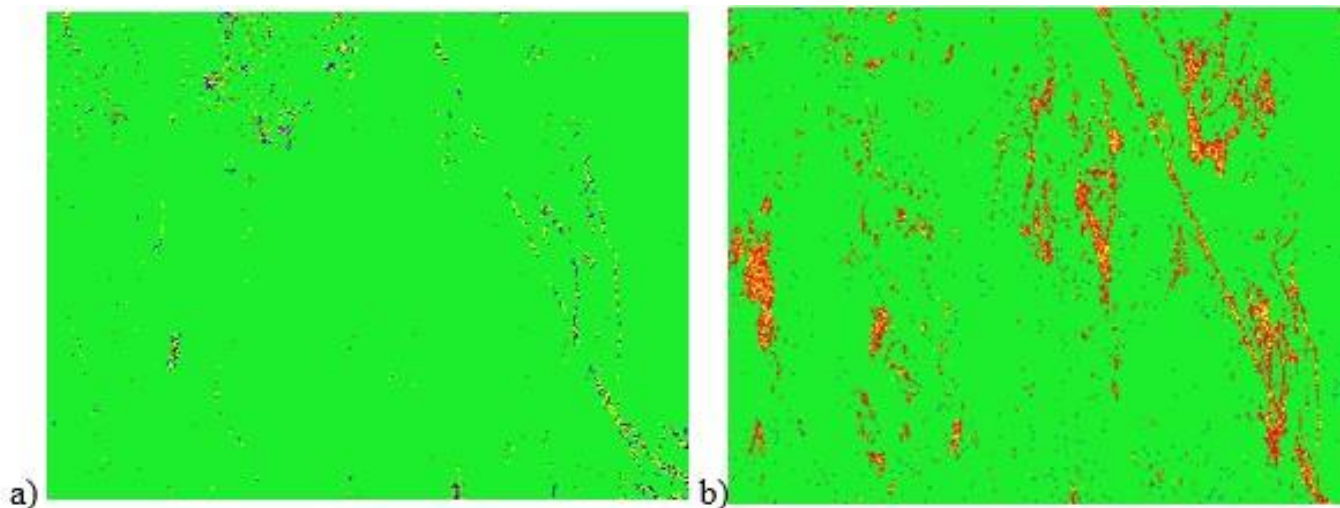

Slike 3.46. Razlike na NDVI Landsat 8 slikama: a) prije i b) nakon oluje

Detekcija promjena - Sljeme nakon nevremena (vjetroatizvale): Klasifikacija

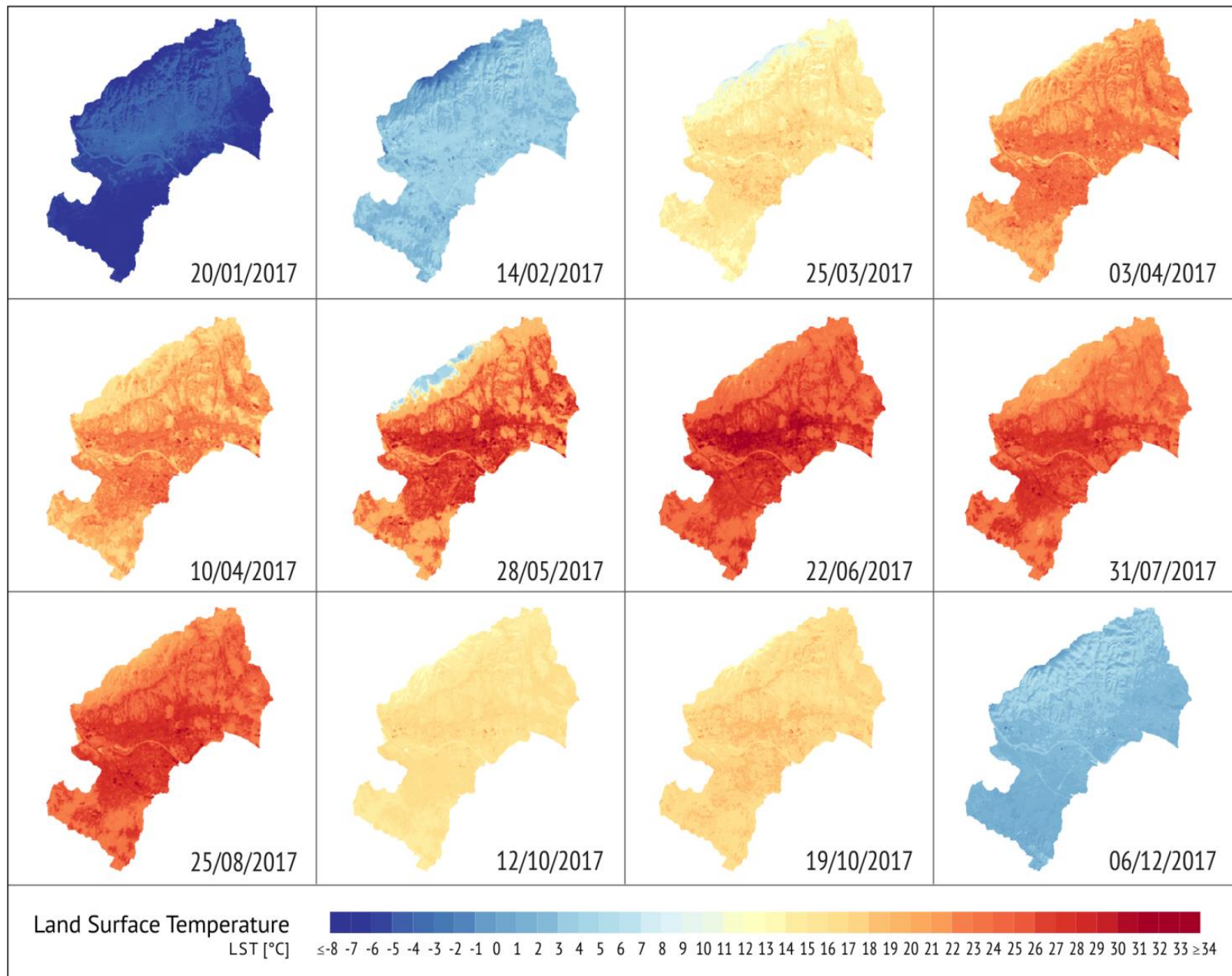
Slike 3.53. Stradalo područje (klasificirano žutom bojom kao gola zemlja): a) prije i b) nakon olujnog nevremena

Slike 3.62. Stradalo područje (klasificirano žutom i crvenom bojom, kao gola zemlja i izgrađeno): a) prije i b) nakon olujnog nevremena

LST za područje Zagreba

LST za područje Zagreba: 3

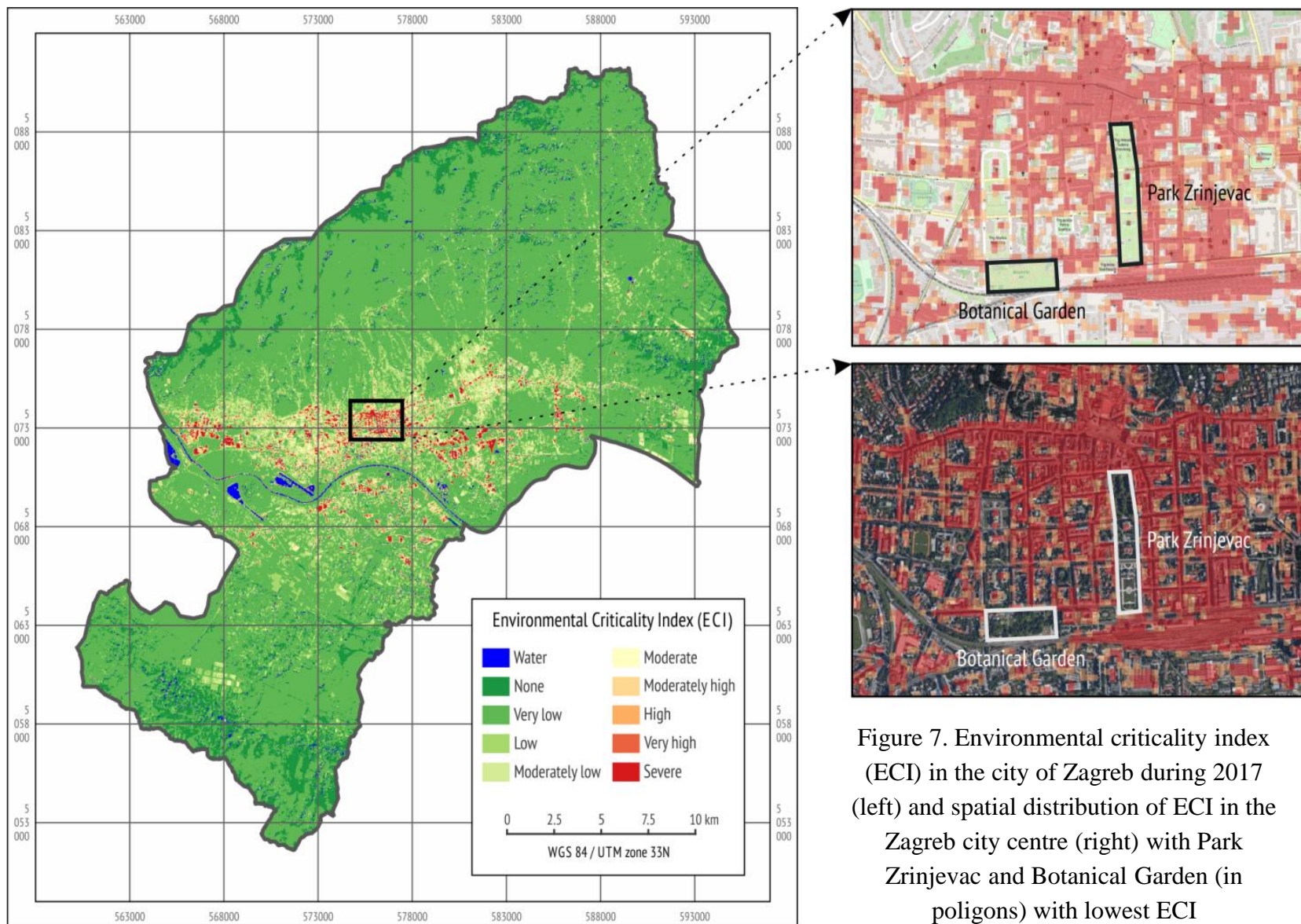
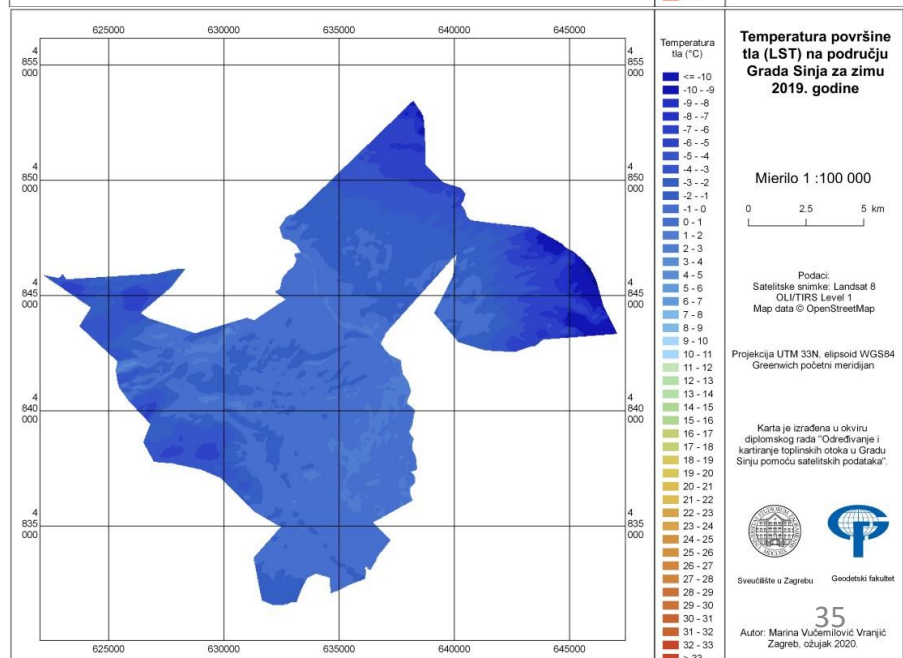
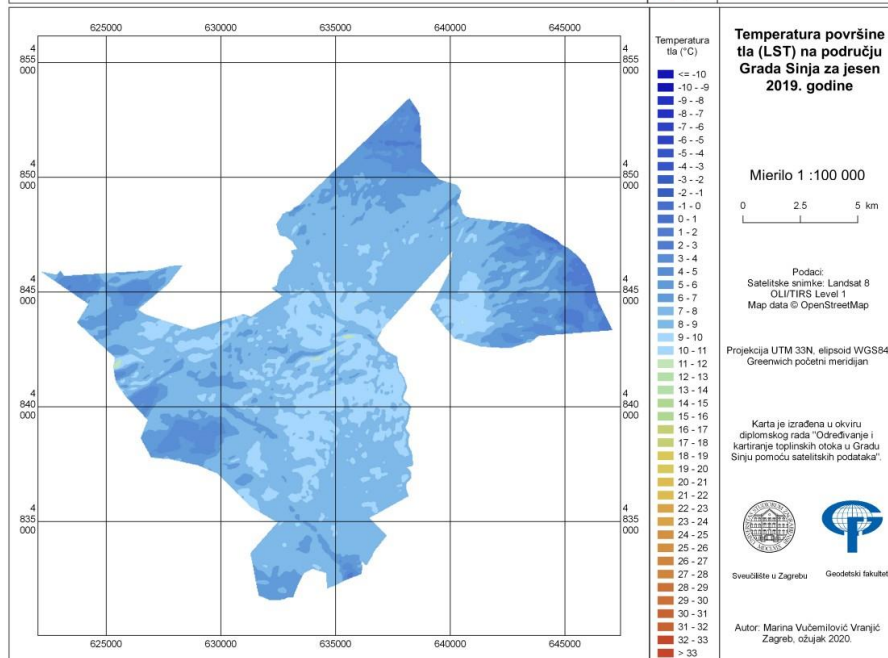
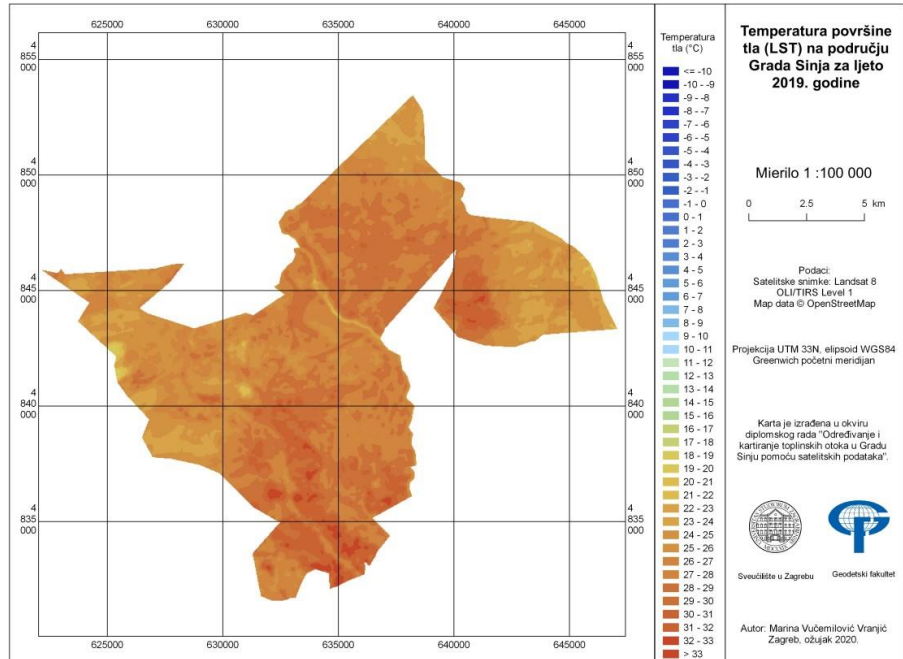
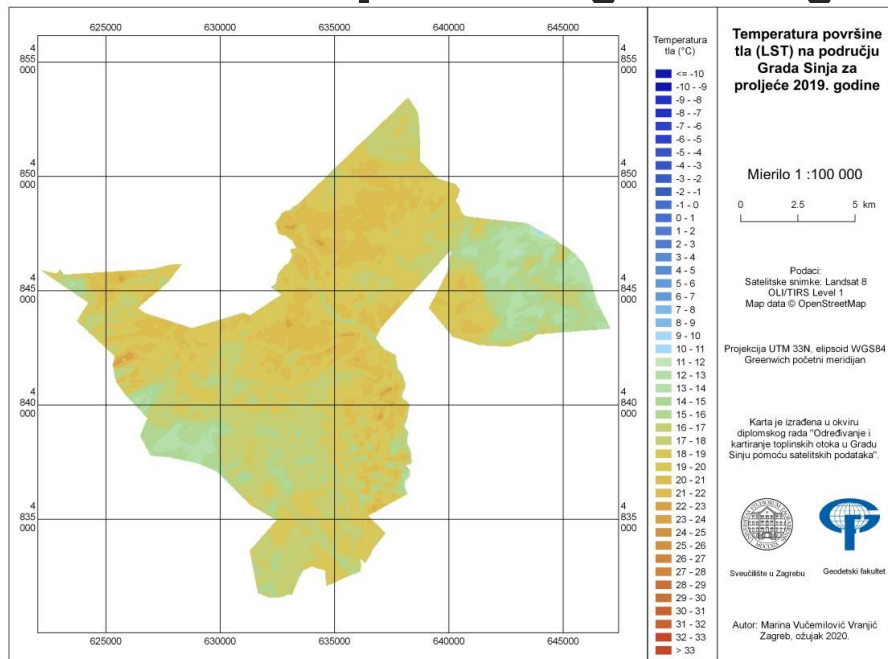
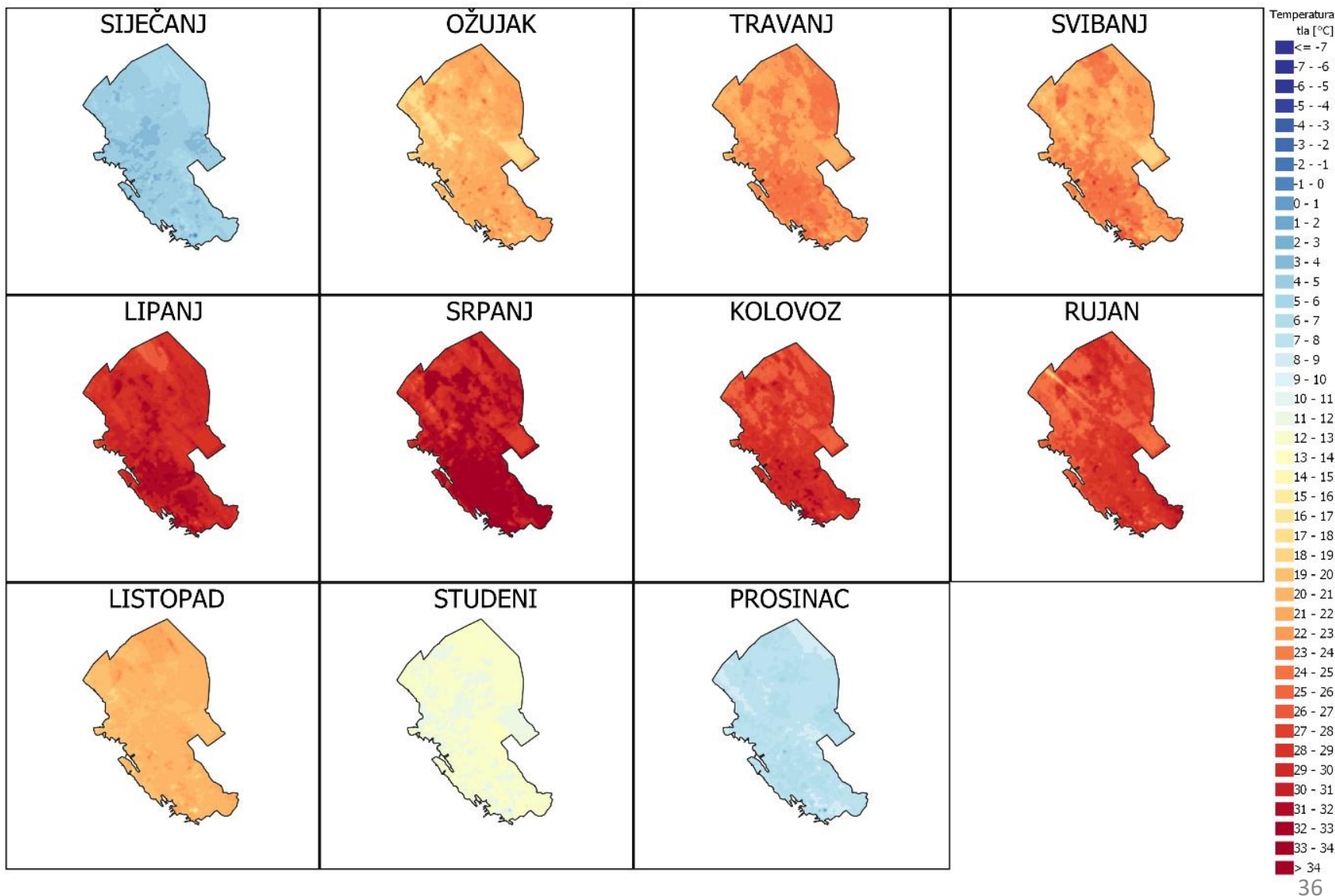

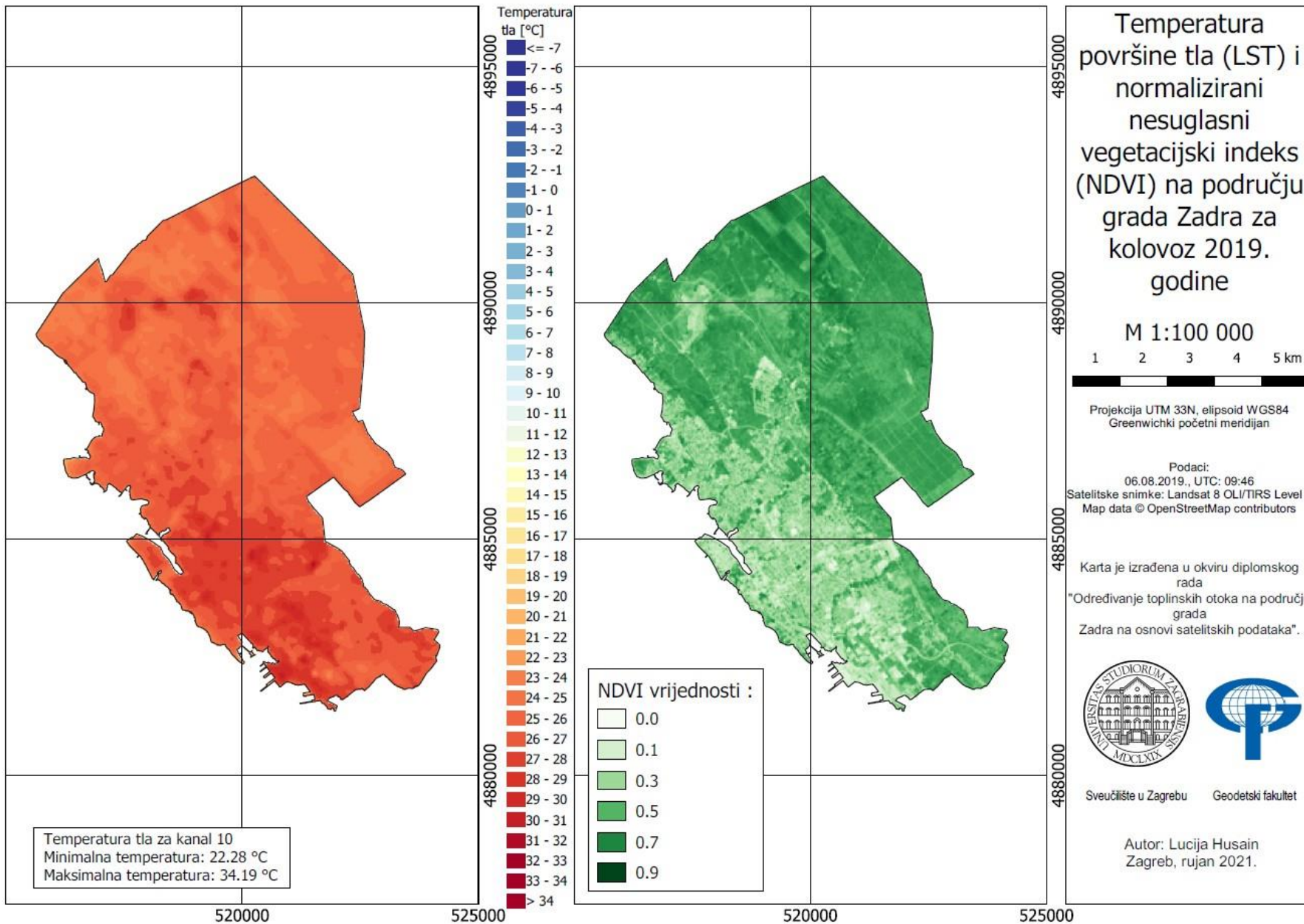
Figure 7. Environmental criticality index (ECI) in the city of Zagreb during 2017 (left) and spatial distribution of ECI in the Zagreb city centre (right) with Park Zrinjevac and Botanical Garden (in polygons) with lowest ECI

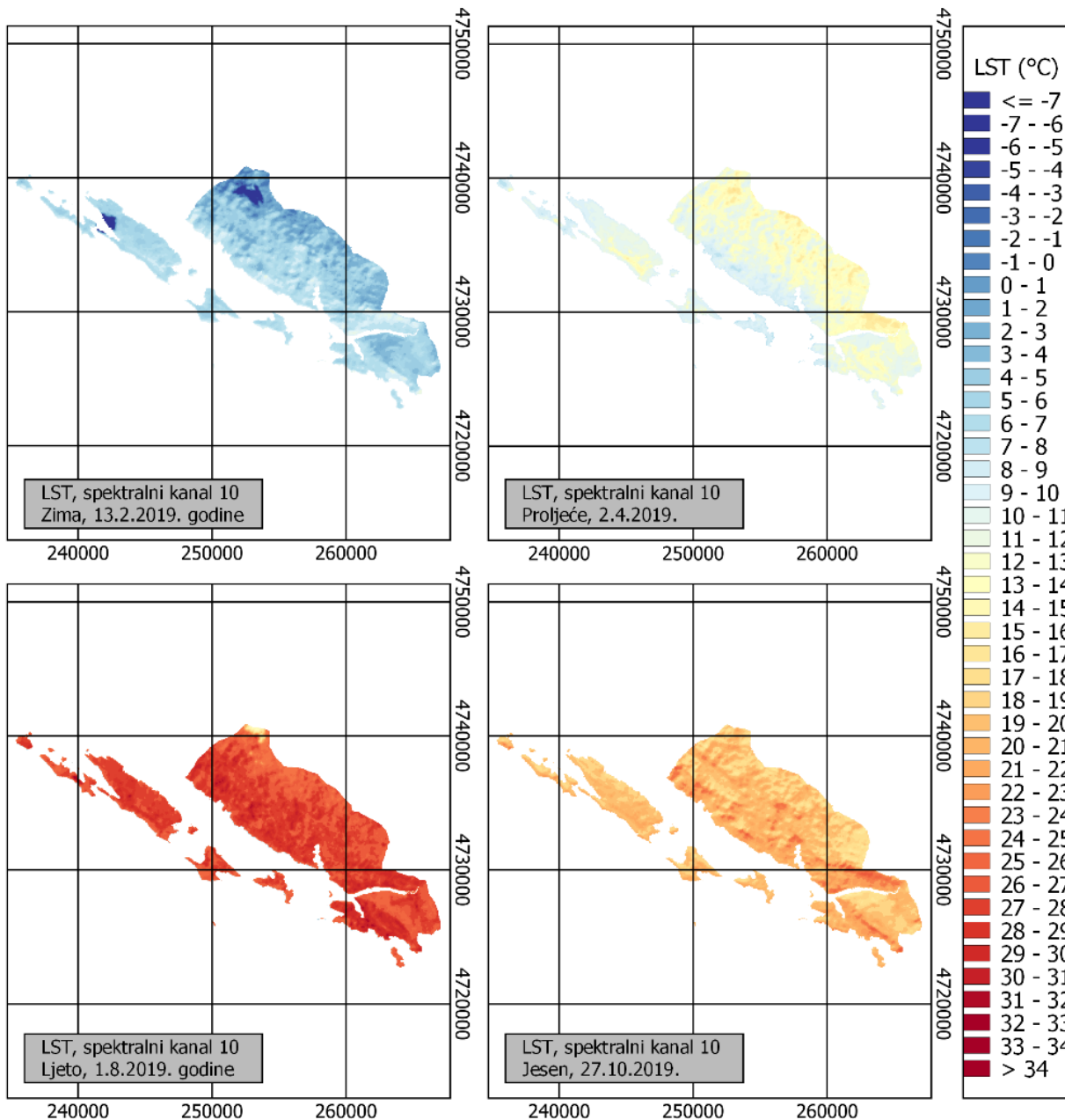
LST za područje Sinja

LST za područje grada Zadra u 2019. godini po mjesecima

Temperatura površine tla na području Grada Dubrovnika za 2019. godinu

Mjerilo 1:400 000

2,5 0 2,5 5 7,5 km

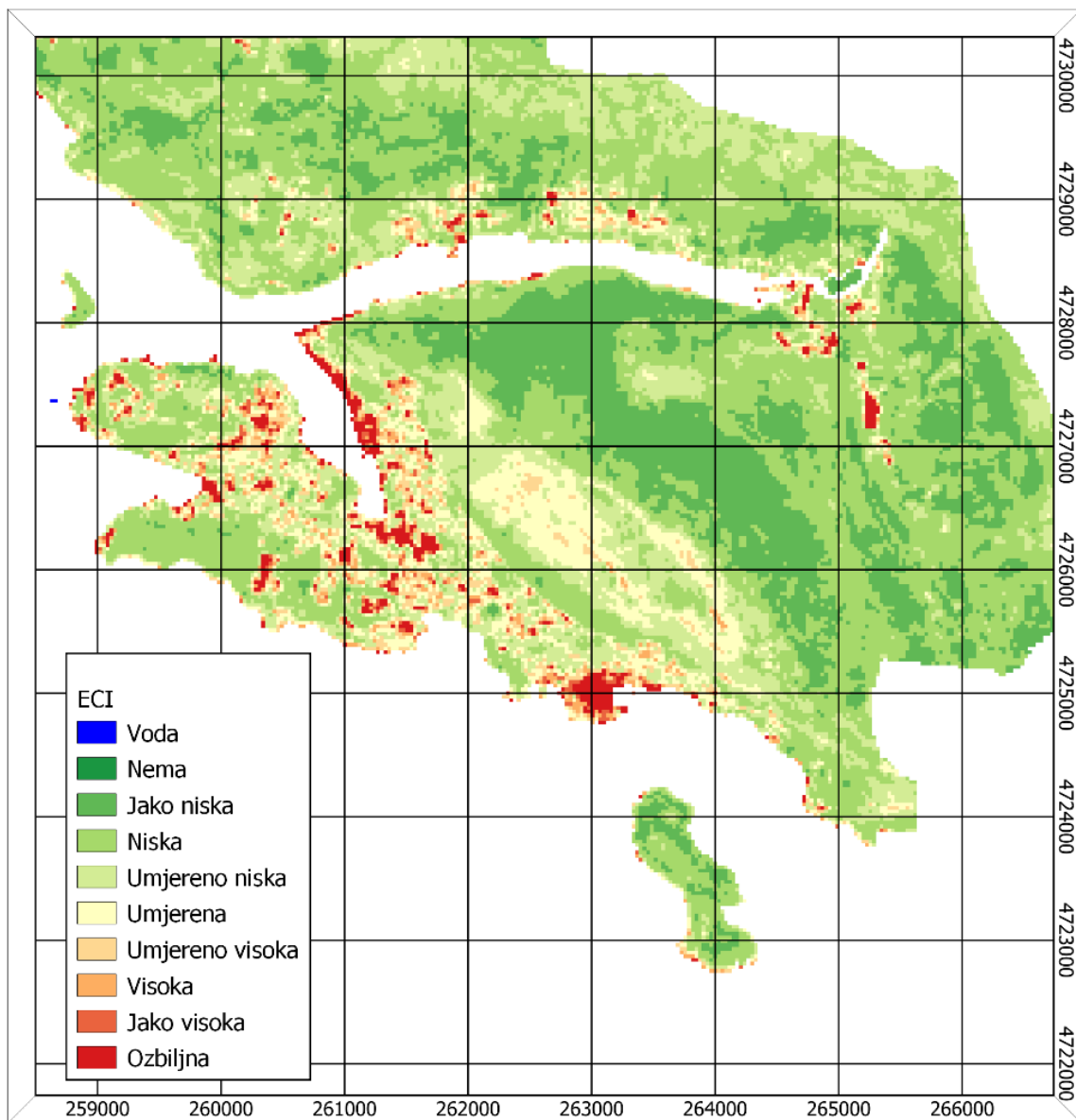
Projekcija UTM 33N, elipsoid WGS84
Greenwichki početni meridijan

Podaci:
Satelitske snimke: Landsat 8 OLI/TIRS Level 1
Map data © OpenStreetMap contributors

Karta je izrađena u sklopu diplomskog rada
"Određivanje toplinskih otoka na području
Grada Dubrovnika na osnovi satelitskih
podataka".

Autor: Marino Ukalović
Zagreb, lipanj 2021.

Indeks kritičnosti okoliša (ECI) na području Grada Dubrovnika za ljetu 2019. godine

S. B.

Mjerilo 1:45 000

0 500 1.000 1.500 m

Projekcija UTM 33N, elipsoid WGS84
Greenwichki početni meridijan

9:34 UTC

Satelitske snimke: Landsat 8 OLI/TIRS Level 1
Map data © OpenStreetMap contributors

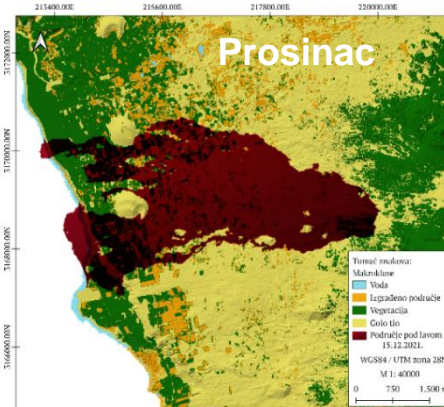
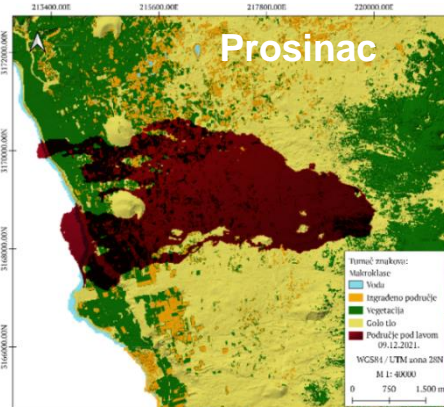
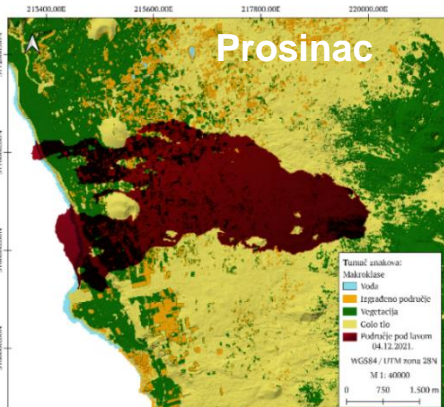
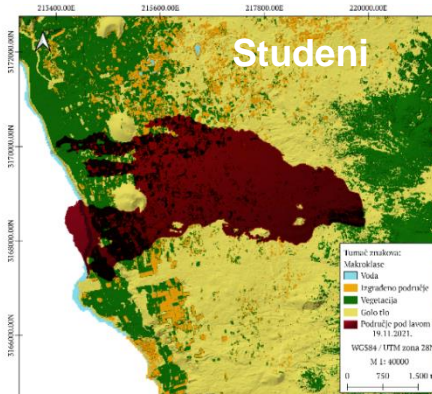
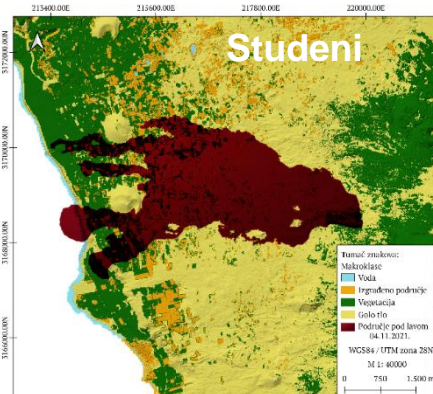
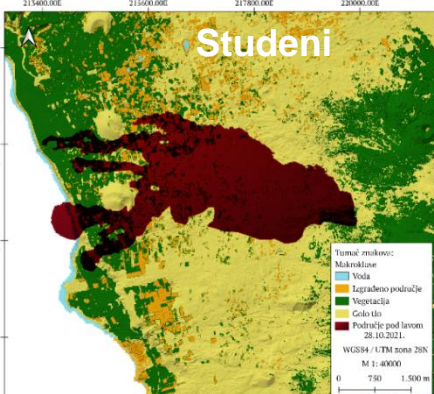
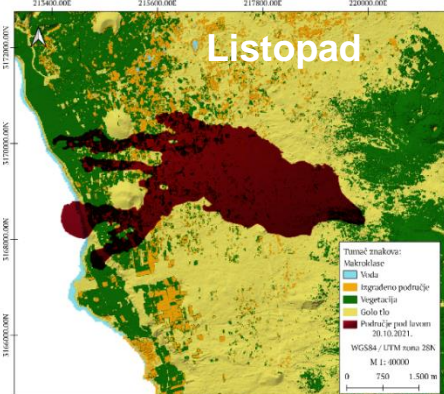
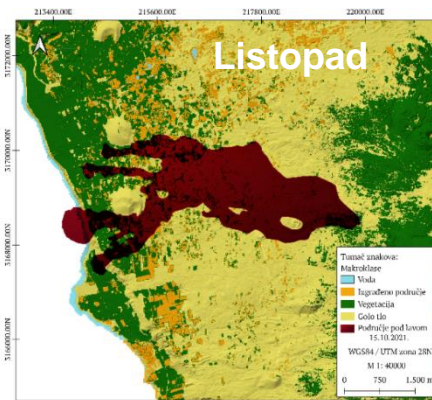
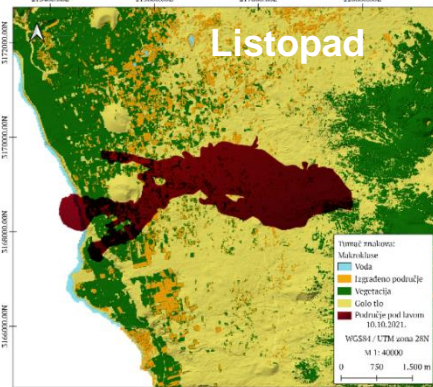
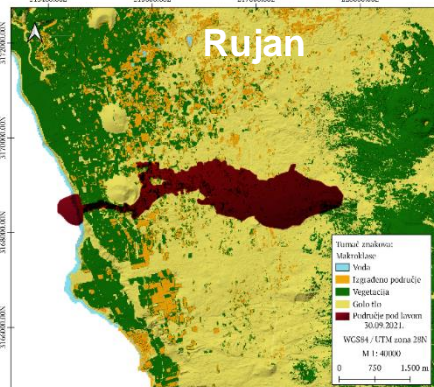
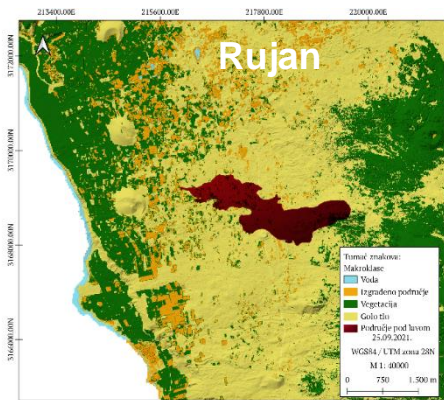
Karta je izrađena u sklopu diplomskog rada
"Određivanje toplinskih otoka na području
Grada Dubrovnika na osnovi satelitskih
podataka".

**Geodetski
fakultet**
Sveučilište u
Zagrebu

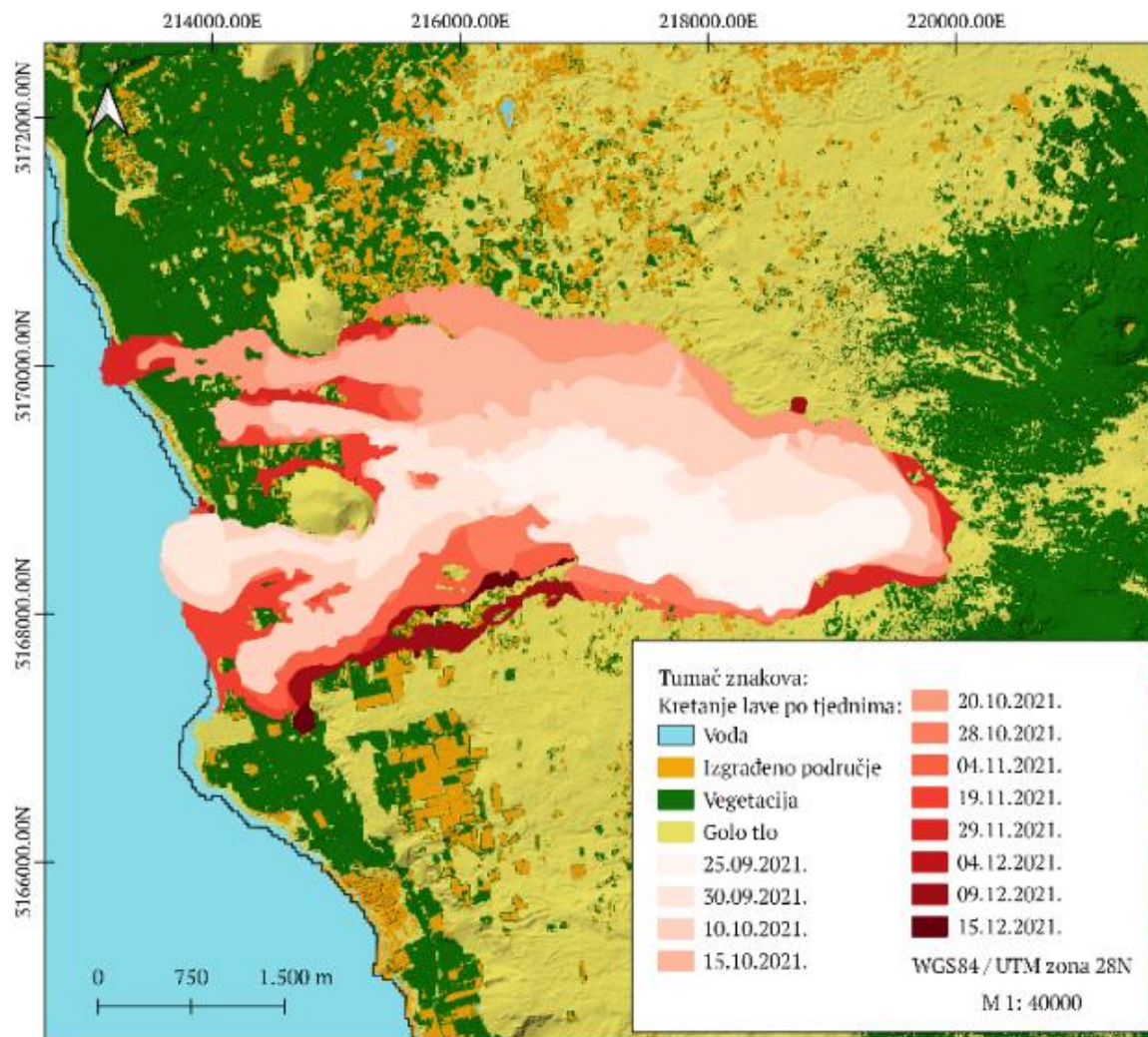
Autor: Marino Ukalović
Zagreb, lipanj 2021.

Praćenje kretanje lave tijekom erupcije vulkana na Kanarima 2019. g.

Praćenje kretanje lave tijekom erupcije vulkana na Kanarima 2019. g.: 2

Hvala na pažnji!